

ထောင်ထဲကပေးစာ

ကေစဝင်း (၁၉၈၂-၂၀၂၁)

သို့..

အဖေ

လူတချို့ကြောင့်

ဝမ်းဗိုက်ပေါက်ထွက်သွားတဲ့မြစ်ဟာ

ကမ်းနဖူးက အိမ်ကလေးကို

ရန်ရှာနေပြီမဟုတ်လား အဖေ။

အိမ်ကလေးရဲ့ရှေ့နားက

မြစ်ကမ်းပါးမှာ

မျောတိုင်စိုက်ဖို့

ရေစာဖြည့်ဖို့

သဲအိတ်ချဖို့

တယောက်ယောက်ကို

အဖေ မျှော်နေမှာပဲ။

ဝါးလုံးထိုးတက်လာတဲ့

မြစ်ရေညစ်ညစ်မှာ

ပျစ်ခဲနေအောင် လဲကျနေမယ့်

ရိတ်သိမ်းရလုနီး

ရေသွင်းနှမ်းခင်းတွေကို ငေးကြည့်ပြီး

ဝါးနေဆဲ ထမင်းလုတ်ကို

ကလော်အထုတ်ခံရသလို ဖြစ်နေမလား

ရန်သူမျိုးငါးပါးအကြောင်းကို ဆင်ခြင်ပြီး

အဖေမြတ်နိုးရာဘာသာတရားနဲ့ ဖြေတွေးနေမလား

လစ်ဟာနေတဲ့ တယောက်စာလုပ်အားကိုပဲ

တောင့်တများ တောင့်တနေမလား။

သား ၁၊ သမီး ၂၊ သား ၁ မှာ

သား ၁-က အချုပ်ကျ ကဗျာဆရာ

သမီး ၂-က

ကျောင်းဆရာမ နဲ့ ဘွဲ့ရထမင်းချက်

နောက်ထပ် သား ၁-က ကျောင်းသား

အဖေလက်ထဲက ကိုင်းခတ်ခားလောက်မှ

အဖေသားကြီးကဗျာဆရာက

"အား"ဖြစ်စေပါရဲ့လား အဖေ။

Lettre d'une cellule de prison

K Za Win (1982-2021)

Cher Père,

Le fleuve éventré

par qui tu sais

menace la petite maison sur la rive, n'est-ce pas ?

Devant cette petite maison,

tu attends sûrement quelqu'un

pour qu'il t'aide

à planter des poteaux sur la berge

pour détourner le courant,

et à poser des sacs de sable.

En contemplant ces plantations de sésame,

ces plants prêts pour la moisson

couchés dans une eau boueuse

montée comme une tige de bambou,

tu dois sentir qu'on t'arrache

de la bouche le riz que tu mâches.

Ou alors tu es là et tu cherches consolation

dans la religion que tu vénères tant

en pensant aux cinq ennemis de l'homme*.

Ou alors songes-tu à l'absence de tes fils

pour t'aider à la tâche.

Un fils, deux filles, puis un autre.

Le premier, poète, est en prison.

Une fille est institutrice et l'autre, femme au foyer, diplômée.

Le dernier est étudiant.

Ton poète de fils,

est-il seulement aussi utile que ta machette ?

ဘာကိုမှ
မခွင့်လွှတ်ပါနဲ့ အဖေရေ
"သားရေ.. ဖိုးချမ်း
နောက်ကလူသံတွေ ဆူညံလှချေလား"
ဖုန်းထဲက အဖေမေးခွန်းကို
"စာမူပို့ရင်း
ကားမှတ်တိုင်မှာ ရောက်နေလို့" လို့
လိမ်ညာမိတဲ့
တရားရုံးထဲက အဖေသားက အစ
"ကျေးဇူးရှင်တောင်သူဦးကြီးများ"လို့
လျှာဖျားကလေးနဲ့ ဖြူဖြူပြီးမှ
ကျောကို ချချသွားတဲ့
ခေတ်အဆက်ဆက်ရဲ့ ဓားပြကောင်တွေအဆုံး
အားလုံးကို မုန်းပစ်လိုက်ပါ အဖေ။
လက်နက် မပါဘဲ
ပြည်သူ့ဥစ္စာကို ခိုးဝှက်တော့ သူခိုး
လက်နက်ကိုင်ထားပြီး
ပြည်သူ့ဥစ္စာကို လုယက်တော့ ဓားပြ
သူခိုး အစိုးမရ
ဓားပြ အစိုးမရ-နဲ့
အဖေတို့မှာ ဘယ်မလဲ အစိုးရ။
တောတွေ ဘာဖြစ်ဖြစ်
တောင်တွေ ဘာဖြစ်ဖြစ်
မြစ်တွေ ဘာဖြစ်ဖြစ်
အုန်းသီးခြစ်သလို
တိုင်းပြည်ကို ချစ်ပြုပြီး
အဆီအနှစ်ကို ခိုးစုပ်တဲ့လူတန်းစားတွေ

Ne pardonne rien, Père, rien du tout !
« - Pho Tchan, mon fils,
c'est bien bruyant autour de toi... Que se passe-t-il ? »,
m'as-tu demandé au téléphone.
Je me suis entendu te mentir,
du tribunal où je me trouvais.
« - Je suis à un arrêt de bus,
je vais au journal déposer un manuscrit. »
De ton menteur de fils sur le banc des accusés
à ces voyous qui nous poignent dans le dos,
encore et encore à travers l'histoire,
après avoir essayé de nous séduire avec de belles paroles
« - À nos paysans bienfaiteurs... »,
déteste-les tous, Père,
déteste-les tous.
Celui qui, sans arme, dérobe ses biens au peuple est un
voleur,
mais celui qui le fait sous la menace d'une arme est un
bandit.
Si les voleurs sont ingouvernables,
si les bandits sont ingouvernables,
à quoi sert d'avoir un gouvernement !
Ce qu'il arrive aux forêts,
ce qu'il arrive aux montagnes,
ce qu'il arrive aux fleuves,
ils s'en moquent.
Ils aiment leur pays
comme ils aiment extraire la chair d'une noix de coco :
pour se réserver le jus.
Ils sont comme ça.

သူတို့ပလ္လင်ကို တရစ်ချင်းမြင့်ဖို့ဆို
 ဗုဒ္ဓသင်းကျစ်မှာတောင် သေနတ်ပြောင်းနဲ့ထစ်မှတ်ပြီး
 ညစ်ပတ်ခဲ့ကြ လူတန်းစားတွေ..
 အဲဒီလူတန်းစားတွေကို ဆဲရေးဖို့
 အဖေဘာသာတရားက အဖေကို ခွင့်မပြုရင်
 အဲဒီဘာသာတရားကနေ ကျောခိုင်းပြီး
 အဖေအစား
 သား ဆဲရေးပါရစေ အဖေ။
 အခုထိ
 အဖေမသိသေးပေမယ့်
 အဖေသားကြီးဟာ
 လူကောင်းသူကောင်းတွေအပေါ် အကြမ်းမဖက်ဖို့
 ရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုတာကြီးကို တောင်းဆိုရင်းက
 မတရားတဲ့ လုံခြုံပုဒ်မတွေနဲ့
 ထောင်ထဲမှာ အချုပ်ကျနေလေရဲ့။
 တနေ့မတော့
 သူခိုးမဟုတ်တဲ့ အဖေသားက
 ဓားပြမဟုတ်တဲ့ အဖေသားက
 အဖေအတွက်
 အားလည်း ဖြစ်ရပါစေမယ် အဖေ
 ဓားလည်း ဖြစ်ရပါစေမယ် အဖေ။
 အခုနေမတော့
 အဖေပခုံးနဲ့ ထွန်ယက်ထားပြီး
 ရေလွှမ်းသွားတဲ့ ယာမြေပြင်တွေကို
 ငေးရီကြည့်မောရင်း
 တောင်သူလယ်သမားသမဂ္ဂသီချင်းကိုပဲ
 ဆိုနေရစ်ပါဦး အဖေရေ..။

မှ
 သား - ကေဇဝင်း
 သာယာဝတီဗဟိုအကျဉ်းထောင်
 ဆောင် ၁၀ / ခန်း ၁

ကေဇဝင်း (၁၉၈၂-၂၀၂၁) - ကဗျာဆရာ၊ မြေယာအရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ၊
 နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်း။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
 လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဦးခေါင်းကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခဲ့သည်။

Marche après marche, pour élever leur trône,
 s'il le faut ils pointeront leurs armes
 vers le troisième oeil
 sur le front du seigneur Bouddha.
 Cette caste est ignoble.
 Je sais que la religion t'interdit de les insulter,
 cher Père, permets-moi donc de m'en détourner un instant
 et de les insulter pour toi.
 Peut-être que tu ne le sais pas encore mais
 ton fils est en prison, tombé dans un guet-apens
 pour avoir demandé à ceux qui osent s'appeler « police »
 de ne pas nuire aux honnêtes gens.
 Un jour,
 ton fils, qui n'est ni un bandit
 ni un voleur,
 deviendra une force pour toi,
 comme la machette qui dégage les mauvaises herbes.
 Pour l'instant, Père,
 continue de contempler la plantation noyée
 que tu avais labourée à la force de tes épaules nues.
 Et continue de chanter
 l'hymne de l'Union Paysanne.

Bien à toi,
 Ton fils, K Za Win
 Cellule 1, Section 10
 Prison de Thayawaddy

**Les cinq ennemis de l'homme dans le bouddhisme :*
 1. Les inondations, 2. L'incendie (les conflagrations),
 3. Le mauvais souverain, 4. Les voleurs, 5. Des héritiers indignes.

K Za Win 1982-2021. Poète, militant des droits de la terre et ancien
 prisonnier politique. Tué d'une balle dans la tête par les forces de l'ordre
 lors d'une manifestation à Monywa le 3 mars 2021.